

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XII. évfolyam 130. szám.

Nagyvárad

Csütörtök, 1916 június 8.

Vaux a németeké.

Ipernnél is győztek.

Berlin, június 7. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér. Június 2-ikán Iperntől keletre elért sike-
reink kiegészítéséül tegnap felsősziléziai és württembergi csapatok meg-
támadták Foogenál az angol állásokat. A falnak még az ellenség kezén
maradt részét, ugyiszintén a keleten és délen csatlakozó árkokat elfog-
laltuk. **Ezzel Iperntől keletre és délkeletre emelkedő egész magaslati tere**
több mint 3 km. kiterjedésben birtokunkba jutott. Az angolok
véres veszteségei súlyosak. Ezuttal is csak kevés számú foglyot
ejtettünk.

Este a Maas nyugati partján jelentékeny francia erők heves tüzér-
ségi előkészítés után háromszor megismételték támadásukat vonalaink
ellen a Caurette magaslaton. Az ellenséget visszavertük és az állások
kivétel nélkül kezünkben vannak.

A keleti parton június 2-án kezdődött kemény harcok a
Caillette erdő és a Damloup között további sikerrel jártak. Ma éjjel
óta a Vaux páncélerőd minden része kezünkben van. Az erődöt már
június 2-án foglalta el rohammal a bulldertorni gyalogsági ezred első
százada Ratzkov hadnagy vezetése alatt, kit ebben a 20. tart. utász-
zászlóalj első századának utásza Ruberg hadnagy vezetésével hat-
hatósan támogattak.

A rohamozókat a kiváló csapatok két másik része követte. Ezt
eddig azért nem hoztuk nyilvánosságra, mert a hozzáférhetetlen földalatti
helyiségekben a francia védőrség maradványai még tartották magukat.
Ezek a csapatok már megadták magukat, minek folytán a tegnapi kísérle-
tek alkalmával beszállított foglyokkal együtt több mint 700 sebesületlen
foglyot ejtettünk. Nagymennyiségű ágyut, géppuskát és aknavetőt zsákmá-
nyoltunk. Az erőd mindkét oldalán levő lejtőknek és a Damloup falutól dél-
nyugatra emelkedő hegyhátnak birtokáért vívott harcok is diadalmasan értek
véget.

Az ellenség az utolsó napokban kétségbeesett erőfeszítéseket tett,
hogy az erőd és az ehhez csatlakozó állások elestét enyhítse. Valamennyi
ellentámadásai a legsúlyosabb veszteségei mellett meghiúsultak. Badeltorni
westfáli és lippei osztagokon kívül a kelet poroszoknak is alkalmuk
volt ezekben a harcokban magukat különösen kitüntetni.

A császár öfelsége Ratzkov hadnagynak a »Pour le mérite« rendjelet
adományozta.

Keleti és balkáni hadszíntér. Német csapatoknak helyzete
változatlan. (Min. eln. sajtóosztály.)

A bolgárok sikeres harcra Doiran körül.

Szófia, június 7. (Saját tudósítónktól.)
A bolgár vezérkar június 5-én a következő
jelentést adta ki:

A macedóniai arcvonalon nem volt kü-
lönösebb fontos esemény. Az operációk a
bolgár ellenséges járőrök kölcsönös össze-
ütközése és időkénti ágyuzására szorítko-
znak. Június 3-án tüzérségünk 2 ellenséges
századot Topovo falutól északra és a
Doiran tótól keletre szétszórta és gyors
visszavonulásra kényszerítette. 2 másik
századot arra kényszerítettünk, hogy a
Gornij—Poroj falutól északkeletre levő 570-es
magaslaton a sáncmunkálatokat beszüntesse
és az említett faluba meneküljön.

Ugyanaznap ellenséges repülők Doiran
városára és Jorgancik, valamint Mikolie
falvakra bombákat dobtak, anélkül azonban,
hogy bármily eredményt értek volna el.
Június 4-én egyik járőrünk Doiran tónál
elfogott egy francia űrjáratot, melyet egy
tiszthelyettes vezetett. Megjegyzendő, hogy
az ellenség újabb időben járőreit görög
vagy török egyenruhába bujtatja. (Minisz-
terelnökség sajtóosztálya.)

Anglia gyásza.

Budapest, június 7. (Saját tudósítónk-
tól.) Londonból jelenti a Reuter-ügynökség:
A király hadseregpáncsot bocsátott ki,
amelyben Kitchener halála felett mély gyá-
szát fejezi ki. A tiszteknek 7-ikétől kezdve
egy héti gyászt kell viselniük.

Rotterdamon át jelentik Londonból:
Kitchener katasztrófája nagyon lesújtotta a
lakosságot. A Cityben a hír hallatára kisza-
ladtak az üzletekből és vendéglőkből és
azonnal elkapták a lapok különkiadásait.
A Kitchener halálát a nép nemzeti katasz-
trófának tekinti.

Markovits és Weinberger cég nyári újdonságai

megérkeztek

és pedig: szövetek, selymek, grenadinok, különleges blousok, pongyolák,
nyári és gummiköpenyegek valamint ernyők nagy választékban, olcsó
árban kaphatók. Costüm ruhák saját műhelyünkben olcsón és elismert leg-
jobb kivitelben készülnek. Nagy raktár női kelengye fehérneműekben.

Telefon 11-09

A Vörös-Kereszt Egylet Szent Péter-Pál napi gyűjtése.

A Magyar Vörös-Kereszt Egylet, amely a legnagyobb kiegészítő szervezete a hadseregnek, beszámolóval és kérés szóval fordul a közönséghez. Beszámolóval, mert érzi, hogy számot kell adnia majdnem 2 éves háborús működéséről azoknak, akik oly bőségesen támogatták, de egyuttal kérés szóval is, mert a hosszú háború határtalan feladatok elé állította és ha csak működését korlátozni nem akarja, kénytelen a közönség újabb áldozatkészséghez fordulni.

A Magyar Vörös Kereszt Egylet mintegy 2000 kórházban 100,000 beteget ápol egyszerre és eddig több mint 1,000,000 katonát részesített ápolásban. Fenntartják a tudósító irodát, mely a harcúterén levő katonák holtilétéről ad értesítést, a hadifoglyokat gyámoltató és tudósító hivatalát, közvetíti a harcúterén levő katonák részére az adományokat, anyagilag támogatja a sebesült és beteg katonákat, valamint a harcban elesett hátramaradt családtagjait.

Sebesült katonákat szállít a hadszíntérről, mely célra 9 kórházi vonat áll rendelkezésre. Továbbá szállítja a sebesült és beteg katonákat a vasuti és hajóállomásokról a kórházakba.

A hadszíntérré küldött a vonatokon kívül 165 sebesültszállító kocsit, 25 társzekeret, 300 hordágyat és hordszéket. Egy 200 ágyas tábort kórházat, tábort kápolnával, tábort raktárakat és fiókraktárakat állított fel.

Hivatásos és önkéntes ápolónőket engedett át szolgálattételre a kórházaknak. Azonfelül kórházat állított fel Szófiában és Konstantinápolyban is.

A jövő programjai még nagyobbak, hiszen a háború csapásai nem szüntek meg, sőt ellenkezőleg a hosszú háború fokozta annak a társadalomra gyakorolt hatását. — Hogy a Vörös Kereszt Egylet hivatásának a jövőben is megfelelhessen, kéri a közönség áldozatkészségét. Szent Péter és Pál napja, június 29-ike a Magyar Vöröskereszté. Gyűjtési fognak ezen a napon az ország minden részében, az Alföld rögén, a hegyek bércein, a dombok vidékein, gyűjtési fognak a napon a templomokban, a hivatalokban, a város terein és utcáin, gyűjtési fognak mindenütt, ahol a magyar szent haza érzése él és ahol ezért áldozni tudó becsületes emberek vannak és reméljük, hogy nem fog kitérni a gyűjtés elől senki, mert lehetetlen, hogy egy ember is legyen, aki megtagadja filléreit a sebesült katonák, a háború borzalmai által sújtott eszdeklődőktől.

Már pedig a Szent Péter-Pál napi gyűjtés minden egyes filléréje a sebesülteknek, a nyomorgóknak jut, mint egy ember fog Magyarországot egész népe ezen a napon áldozni és azt amit ad, tulajdonképpen nem a Vörös-Keresztnek adja, a Vörös Kereszt Egylet csak az ut, amelyen az adományok a legszentebb célhoz jutnak.

A Vörös Kereszt Egylet ez uton is kéri a jó lelkű, emberbarát és a nagy idők nagy kötelességei alól kitérni nem akaró embereket, tegyék ünneppé a Szent Péter-Pál napot, hogy késő unokák is megemlékezve e napról, azt olyannak lássák, ami dicsőséget és becsületet szerez a mai kornak.

Ferolin a legjobb és legbiztosabb toilette-szer kéz-, láb- és hónalj-izzadás ellen. Hűsítő Szagtalanító. Ár 1-20. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

A polgárőrség válsága.

Lobermayer Gyula főparancsnok lemondása.

A Tiszántúl hírt adott arról a gyűlésről, amelyet a nagyváradi polgárőrök testülete tartott s amely tiltakozott ifj. *Maricskó* János polgárőr elbocsátása ellen, kívánva annak visszavételét.

Tegnap a gyűlés határozata értelmében *Lobermayer Gyula* polgárőr főparancsnok, *Katz Jakab* parancsnokhelyettes és *Nagy P. István* segédtiszt felkeresték *Gerő Armin* főkapitányt, aki a főparancsnokkal kezelt sem fogva, így szólt:

— Önt nem ismerem, további szolgálataira nem reflektálok s remélem, levonja a konzekvenciákat.

Ezzel *Katz Jakabhoz* s *Nagy P. Istvánhoz* fordult, akiket felvilágosított, hogy a *Nagy P. István* által feljelentett esetekben a rendőrség intézkedett, s a feljelentett urasszony főüzletében és fiókuzetében a rendet helyreállította, felkérte *Nagy P. István* segédtisztet, hogy erről személyesen győződjék meg.

Az eset előzményeit már elmondtuk, ismeretlen részletei a következők: Ifj. *Maricskó János* polgárőr a Szent László téri „*Kenyérközpont*” üzletben, amelynek tulajdonosa *Braun Hanna*, árdragitást tapasztalt élelmiszerekben, nevezetesen kenyérben. Ugy hírlik, hogy ezt előzőleg az 5 felaséggel szemben követették el az üzletben s erre ment oda ifj. *Maricskó János* polgárőr. A feljelentést megtette, mert neki azt mondták az üzletben, hogy ha feljelentést tesz, elcsapatják. Ifj. *Maricskó János*, aki a viszonyokkal nem ismerős, erre azt mondta:

— Ebben nem parancsol nekem senki. A feljelentést tehát megtette. Viszont a főkapitánynál panaszt tett az üzlet tulajdonosa, s itt volt a hiba. Mindenképp egyoldalú meghallgatásból értesült az esetről. A főkapitányt *Braun Hanna* tulajdonosnő, a polgárőrséget ifj. *Maricskó János* informálta. Erre következett a polgárőr felmontása, amire szabályzat szerint joga van a főkapitánynak.

Ez indította *Lobermayer Gyula* főparancsnokot, hogy szolidáris legyen a polgárőrrel s tegnap délután lemondását benyújtotta a főkapitánynak a következő tartalmu kérvényével:

Folyó hó 4-én tartott közgyűlésünkön ifj. *Maricskó János* 51. számú polgárőr ügyét tárgyaltuk, aki a rendőrfőkapitány által kiadott 3392—916. sz. és 4491—916. sz. utasítása szerint legegyszerűbben járt el a „Központi kenyérüzlet” tulajdonosával szemben, mert kihágást követett el azzal, hogy kenyérjegy nélkül adott kenyeret és drágábban, mint a maximális ár, s amiért ifj. *Maricskó* nekem menesztésem kellett testületünkben. Ezen reánk nézve sérelmes ügyet a közgyűlés olyformán intézte el, hogy nevezett polgárőr a főkapitány részéről elégtételt kapjon — olyformán, hogy testületünkbe visszavétessek.

Folyó hó 7-én délelőtt, amikor a fő-

kapitány a fenti ügyben hivatott, elővette a „Közérdek” című lapot, s azzal kezdte beszédét, hogy ennek a szennylapnak a pártjára álltam és *Nógrádi Gyula* szerkesztőt én hívtam közgyűlésünkre.

Hiába kívántam menteni magamat ott, ahol szükségét láttam, szóhoz nem hagyott jutni; azt adta tudtomra, hogy én ellensége vagyok stb. s elbocsájtott bennünket. Ezért beadtam polgárőr-parancsnoki tisztségemről lemondásomat, kifejtettem, hogy a „kenyérközponti üzlet” ellen én is, meg más polgárőr is adott be feljelentést, de a kihágási ügyosztályhoz tárgyalás végett nem került.

Neveléségesnek minősítem az ilyen szolgálattal, amikor szigorúan betartjuk a hatósági rendelkezéseket s ezért, egyenmely protekciós üzlettulajdonos miatt, akik kihágást követtek el, még a polgárőrség testülete huzhatja a rövidet 22 havi becsületes szolgálattól.

Katonasir, melyet egy népszövetségi csoportvezető gondoz.

Annak a mélyen átértézt felebaráti szeretetnek és hazafias kegyeletnek, mely a Kath. Népszövetség valamennyi tagját áthatja, megható példája az alábbi eset, melynek az a csattanója, hogy a Kath. Népszövetség egyik csoportvezetője elvállalta egy elötte teljesen ismeretlen katona sirjának gondozását — mert könnyezni látta az elesett hős nővérét.

A Kath. Népszövetség egyik nőtagja, csoportvezető, egy gyászruhás zokogó leányt látott a csapatkórház előtt a tavaszon. Résztvevéllel kérdezősködött bánata felől s megtudta a leánytól, hogy bátyja temetésére jött két nap óta tartó utazással, elkésett a temetésről, katonabátyját már eltemették a csapatkórházból s még azt sem tudja, hol temették el. A csoportvezető kikísérte a gyászáló leányt az új sirhoz s megígérte, hogy bátyja sirját gondozni fogja. Legközelebb értesítette, hogy feldiszipette s szépen rendbe hozta a sirt. Erre a levélre válasz jött Hetényből a Dunántulról, amelyben azt írja *Kelemen Katalin*:

Dicsértessék a Jézus szent neve. A hozám küldött levelét megkaptam édes jó aszszonyság, mikor megkaptam, meg voltam lepődve az ismeretlen írásra, de mikor végig olvastam, örömtől és bánattól könnyeim kezdtek hullani, hogy mégis van, aki gondozza az én kedves árva testvérem sirhalma, amelyért adjon az Isten maguknak örök lélek üdvösséget azt kívánom lefektetben felkeltetben.

A jó Isten vezérelje a fényes mennyországba, mert nem tudja kivel tesz jót, mert bizony mink elmaradtunk a szüleinktől, árván nevelődünk föl a világban, sok panaszos kegyeret megettünk, míg magunknak nem tudtuk gadját viselni. Most eljött a halál, megválasztott bennünket egymástól. Adjon az Isten néki örök nyugalommal, nyugodjon békeességben.

Ime egy gyakorlati megvalósítása a Népszövetség jelzavának: a szeretet egyesít.

Megérkezett Salvator karlsbadi és mindenféle friss töltésű ásványvizek
különböző
Továbbá ajánlok kékő, raffia és szalámit előnyös árban. IFJ. POPPER JÓZSEF.

Az oroszokat véresen visszaverjük.

Orosz hadszíntér. Budapest, június 7. (Hivatalos.) Volhniában a Putilovka felső folyásánál küzdő csapatainkat nagy túlerőben levő ellenség elől Lucknál visszavettük. Ezt a mozdulatot az ellenség részéről való lényeges zavarás nélkül hajtottuk végre. Az egész északkeleti harc-vonal minden más helyén véresen visszavertük az oroszokat. A Strya alsó folyásánál. Rafalovkától északnyugatra, Kornin patak mentén, Berestyaniánál, Tatanownál, a Strya felső folyásánál, Joslovienél, a Dnyeszter mellett és a besszarábiai határon.

Tarnopoltól északnyugatra egyik hadoszlopunk egyik helyen 2, másik helyen 7 ellenséges támadást vert vissza. Az ellenség Okna körül és Dobronounál súlyos veszteségeket szenvedett. Itt rohamoszlopait ismételen elkeseredett kézitusaiban vetettük vissza.

Bosi Bollót elfoglaltuk.

Olasz hadszíntér. Budapest, június 7. (Hivatalos.) Asiagotól délnyugatra csapataink folytatták Cesunánál támadásaikat és elfoglalták Bosi Bollót.

Délkeleti hadszíntér. Budapest, június 7. (Hivatalos.) Nincs nevezetesebb esemény. *Höfer.*

A törökök győzelmes előnyomulása.

Budapest, június 7. (Saját tudósítónktól.) Konstantinápolyból a főhadiszállás jelenti: **Kaukázusi front.** A jobbszárnyon a helyzet változatlan. Az ellenség két ezrede támadást intézett a Paskójtól északra általunk megszállott domb ellen. A támadást az ellenség veszteségei mellett visszavertük. A centrumon folytattuk az offenzívát és egészen Askalától 8 kilométernyire nyomultunk előre. Ezt az offenzívát, amelyet az ellenség balszárnya ellen intéztünk, a jobbszárnyra is kiterjesztettük. Szuronytámadással kiverjük az ellenséget árkaiból 14 kilométer szélességben és 8 kilométerrel tovább keletre nyomultunk előre. Az ellenség 1000 főnyi veszteséget szenvedett. A balszárnyon támadásainkat megújítottuk, az ellenség ellentámadásai vitéz csapataink támadásain sikertelenül összeomlottak.

Sikerés ellentámadásunk az oroszok ellen.

Budapest, június 7. (Saját tudósítónktól.) Csernovitzból jelentik: A tegnap már jelzett erős tüzéségi tűz és pergő tűz következtében Dobronuc és Okna környékén reggel 4 óra körül az oroszok előretöréssel árkaikba akartak behatolni. Gránátzapporral teljesen szétlőtték drótkadályainkat. Miután az oroszok záró tüze minden összeköttetést lehetlenné tett, sikerült az oroszoknak egyes helyeken árkaikba behatolni. Nagy tömegekkel intézett támadással át akarták törni a hátulso frontunkat, azonban csapataink ellentámadással megakadályozták előrehaladásukat. A véres harc késő éjjelig tartott. Az oroszokat akik beakarták magukat ásni az elfoglalt állásokba, vitéz katonáink folytonos támadásokkal szorongatták. Végül rendkívül heves szuronyrohammal kikergették csapataink őket az elfoglalt állások egy részéből, majd egy ügyes mozdulattal sikerült őket hátbatámadni és mintegy 1200 orosz elfogni. Az oknai dobronuci ütközet ennek a frontnak egyik leghevesebb csatája volt.

Görögország blokádja.

Budapest, június 7. (Saját tudósítónktól.) A Secolo jelenti Szalonikiból: Az antant tegnap elrendelte a Görög partok blokád alá helyezését.

Az angoloknak nem kell Wilson békeközvetítése.

Berlinből jelentik: Lord Gromer hosszabb levelet tesz közzé a Timesben, melyben kijelenti, hogy az angolok elutasítanak maguktól minden béketervet, míg annak föltételei nemcsak számukra, hanem szövetségeseikre nézve is elfogadhatók. Minden angol ember meg van győződve Wilson jóindulatáról, de az angol nemzet nem is tűrhethé, hogy az amerikai Egyesült-Államok elnöke szerepeljen ebben a háboruban békeszerző gyanánt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 7.

A ház ülést ma délelőtt 11 órakor nyitotta meg Beöthy Pál elnök. Megemlíti a németek tengeri sikerét, majd a mi olaszországi eredményeinket és javasolja, hogy a Ház üdvözlő táviratot küldjön a német parlamentnek, Károly Ferenc József trónörökösürknek és Frigyes főherceg tábornagynak. Jelenti, hogy a Háznak 118 képviselője katonáskodik.

A napirendre került a pénzügyminiszter négy javaslata az indemnitásról, horvát pénzügyi kiegyezésről, az állami tisztviselők hadiségegyéről. Ghillányi, Harkányi, Teleszky és Sándor miniszterek kisebb javaslatokat terjesztettek be.

Ezután Tisza röviden tájékoztatja a Házat a javaslatáról, amely a Ház munkaprogramját tartalmazza. Javasolja, hogy az üléseket délelőtt 10 órától este 8 óráig tartassák és pedig hetenként háromszor négyszer.

Polónyi Géza aggodalmaskodik, hogy ezáltal megcsorbítják a képviselők interpellációs jogát.

Beöthy Pál megnyugtatóan válaszolt.

A Ház legközelebbi ülése pénteken délelőtt 10 órakor lesz, amikor a további teendőket tárgyalják.

A főrendiház ülése.

A főrendiház délután 4 órakor tartotta ülését Jósika Samu báró elnöklése mellett. Jósika elnök ismertette a hadieseményeket, majd indítványára elhatározták, hogy üdvözlő táviratot küldjenek a királynak, a trónörökösnek, Frigyes és Jenő főhercegeknek, valamint a német birodalmi gyűlésnek. Majd elparentálta Görgei Arthurt és ismertette a teendőket. A főrendiház legközelebbi ülése szombaton lesz.

A függetlenségi párt értekezlete. Budapesti tudósítónk jelenti: A függetlenségi párt tegnap este értekezletet tartott.

Károlyi Mihály gróf üdvözölte Apponyi Albert gróftól születésnapja alkalmából. Kifejezte, hogy eddigi elveit nem adta fel s azokért továbbra is a legnagyobb kitartással fog küzdeni.

Ségby Gyula indítványára elhatározták, hogy üdvözölni fogják Ballagi Aladárt a Rákóczyról írt könyvéért. Azután a pénteken tartandó interpellációkat beszélték meg: a békekötésről stb.

Batthyány Tivadar gróf a lengyel kérdéssel beszélt: „Jóvá kell tennünk — mondotta — a lengyeleken elkövetett igazságtalanságot. A lengyel királyságot és alkotmányt helyre kell állítani.” Javaslatahoz egyhangulag hozzájárultak.

Ségby Gyula a cenzura visszavételéről beszélt. Ezzel az értekezlet véget ért.

* **Középkorú** intelligens német nyelvű úri nő házvezetőnői, vagy nevelőnői állást keres helyben, vagy vidéken. Cim a kiadóban.

* **Gazdaságba kiscigitőnek** ajánlkozik nyári munkaidőre szaktanfolyamot végzett kath. tanító. Cim a kiadóhivatalban.

A díjnokok háborus-segélye.

A közgyűlés elé terjeszti a tanács.

Az állam, elismerve a törvényhatósági tisztviselők sanyaru helyzetét, gondoskodott részükre háborus segélyről, amelyet már régen fel is vettek.

A város legnagyobb nyomorban élő alkalmazottjai: a napidíjasok, havidíjasok és szakdíjnokok azonban nem kaptak semmit.

A város nem adott részükre háborus segélyt, mert nem tudta megtalálni a 63 ezer koronára rugó fedezetet, de mivel a tanács is érezte, hogy ezekért a kis emberekért is kell tenni valamit, Rimler Károly polgármester a kormányhoz fordult s személyesen járt közbe a kormánynál, hogy a díjnokok részére is juttasson segélyt az állam. A közbenjárásnak meg is lett a várt eredménye, amennyiben a kormány leiratban értesítette Nagyvárad városát, hogy a városi napidíjasok, szakdíjnokok és havidíjasok részére személyenként ez évre 300 K háborus-segélyt engedélyez az állampénztárból.

Érthető örömet keltett a város szegény alkalmazottai között a miniszter leirata. Azóta azonban, mintegy hat hete, hiába várják, hogy megkapják a segélyt. A városi tanács a közgyűlés elé tartozónak tartja a dolgot, hogy megállapítsák névszerint a segélyezendők listáját s azt felterjesszék a miniszterhez. A tanács ugyanis attól fél, hogy a miniszter nem adja meg a város összes ügyosztályainál működők részére a segélyt.

Mivel azonban a díjnokok látták, hogy még a június havi közgyűlés elé sem terjesztik elő a miniszter leiratát, tegnap délelőtt küldöttségileg keresték fel Rimler Károly polgármestert, Lukács Ödön főjegyzőt, dr. Thury László városi főügyészt és Juricskay Barna pénzügyi tanácsost.

A küldöttség tagjai vázolták szomorú helyzetüket, rámutattak, hogy mily küzdelmet kell kifejteniök maguk és családjuk fentartásáért, kérték a miniszter leiratának a mostani közgyűlés elé vitelét.

Az említett tanácsstagok a kérelem teljesítését megígérték.

A tegnap délelőtt tartott tanácsülésen tárgyalták az ügyet s a polgármester indítványára kimondotta a város tanácsa, hogy mint póttárgyat előterjesztik a mai közgyűlésnek.

Rimler Károly polgármester kijelentette azt is, hogy személyesen jár el a miniszternél a dolog gyors elintézése érdekében.

Amennyiben a miniszter egyes ügyosztály alkalmazottait törölné az állampénztárból, azok részére a városi pénztárból fizetik ki a háborus segélyt.

A város hadikölcsönjegyzését jóváhagyta a miniszter. Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg egymillió koronát jegyzett a IV. hadikölcsönből, amelynek 75 százalékát lombardkölcsönből, 25 százalékát pedig függőkölcsön útján fedezi. A törvényhatósági bizottság ezen határozatát a belügyminiszter jóváhagyta. Felhívja azonban a miniszter Nagyvárad városát, hogy a függőkölcsönt rend-

szereesen törlessze, hogy ettől a teheről mielőbb megszabaduljon a város.

Az Ipartestület az iparos hadiárkváért.

A háboru rémes pusztításait a társadalomnak egy rétege sem érzi meg annyira, mint az iparos társadalom.

Halálra kész és számtalan esetben bekövetkező hős halált iparos polgárok hátramaradt özvegyei és árvái, de hazánk ipari, gazdasági fejlesztésének és fentartásának érdekétől vezéreltetve indította a nagyváradai Ipartestület előljárósága azon mozgalmat, hogy a támasz nélkül maradt családok, a megsemmisüléstől megmentse.

Ezért nemcsak emberbaráti, de hazafias kötelesség is az Ipartestületet az iparos hadiárkvák felnevelése körül kifejtett munkájában támogatni.

Az Ipartestület az iparosokhoz, de a társadalom minden rétegéhez is kéri szóval fordul, áldozzon filléreiből az iparos hadiárkváknak, kik apjuk hős halálával a legtöbbet áldoznak közös boldogulásunkért az emberek között. Becsületes, hasznos polgárok nevelése nem egyéni, hanem közérdek, munkálkodjunk tehát közösen árváink felnevelése és jövőjük biztosítása érdekében.

Adományokat az Ipartestület hivatala mindenkor elfogad s hírlapilag nyugtázza, valamint nagy köszönettel veszi azt, ha a polgárok közül valaki önzetlenül, a gyűjtés elősegítésére gyűjtő ívet kér, mely kérelmet készséggel teljesíti.

A még csekély számban forgalomba hozott gyűjtő-íveken eddig a következő adományok folytak be: Oláh Ferenc, Nagyváradai rendőrség 100—100, Czegléd Jermás, Sebő Lipót, Brüder Jenő, Zborai Gyula, Mertz János, Hartmann Sándor, Lajos-asztaltársaság koszorúmegváltás címen, Fleisz Mihály 50—50, Engel Jakab, Auslander S. cég, Weiszlowich Lajos, Neulender és Weisz cég, Lauderer és Róth cég, Cziller Imre, Tonk Emil 30—30, Mandel Géza 26, Schwartz Hermann 25, Steiner Viktor, Nagy Károly, Stolec Henrik, Stepper Ottó, Paróczay Testvérek, Bárány Márton Szamosujvár, Krausz Mihály Sopron, Deutsch Salamon Zalanta, Schreier Ella, Alexa Miklós Szamosujvár, Manó Nagymarton, Jakobovits Manó, Ferzl József Kolozsvár, Kerpár György Mikesháza, Estyán Jakab Szamosujvár, Schopper Árpád Szamosujvár 20—20 korona, Blum Lázár Kolozsvár Bott Rezső Budapest, Ajak Jenő, Háriv Lukács Szamosujvár, Kohn Jenő, Berkovits Mór, Horváth Gusztáv, Ridaik József, Dévald László, Boros Ferenc Tenke, Pántya és Weinberger, Oláh György, Piszker Emil, Barabás Szilveszter, Forgó Lajos, Moskovits Jenő, Braun Hanna, Ecsedy Antal, Máthé István, Benedek Simon, Morgenstern Ferenc, Oppenheim Ferenc, Gáll László 10—10 korona, Morgenstern Lajos, Braun Mihály, Herczegh Margitka, Fröhlich József 6—6 korona, Marton Ignác Kolozsvár, Rosenberg Dávid, Pozsony, Ungerleider Ilonka, Lévy Márton, Mók József, Balla és Grósz, Benedek Mór 5—5 korona s ezenkívül több 4, 3, 2 koronás adományok, melyet legközelebb közlünk s mely adományokért ezton is hálás köszönetet mond az Ipartestület Hadiárva ügyeit intéző bizottság nevében Dévald titkár, Czegléd elnök.

x **Helybeii** nagy vállalatnál 10—15 mázsa makulatur papír eladó. Rajánlatokat a kiadóba kérünk.

Dr Buday József meghalt.

Részvétellel értesülünk, hogy dr. Buday József békési kir. közjegyző e hó 5 én életének 48-ik évében rövid szenvedés után Békésen meghalt.

Dr. Buday József Nagyváradon végezte tanulmányait s Derecskén nyitott ügyvédi irodát s csakhamar egyike lett a vármegye legtekintélyesebb ügyvédeknek. A derecskei takarékpénztár igazgatója lett s egyike volt Biharvármegye törvényhatósága legtekintélyesebb tagjainak. A múlt ciklusban a bárándi választói kerületben képviselőjelölt volt alkotmánypárti programmal s csak nagy küzdelem után maradt csekély kisebbségben Nadányi Károlylyal szemben. Pár hónapja csak, hogy kir. közjegyzővé nevezte ki a király Békésen, honnan most korai halálának híre érkezik. Özvegye és egyetlen fia gyászoja. Temetése tegnap délután 4 órakor volt Békésen.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. dr. Buday Józsefné, szül. Ajtay Jolán és fia Buday László, fájdalomtól megtört szívvel tudatják, úgy a maguk, valamint az alulírt rokonok nevében a forrón szeretett férj, apa, testvér és rokonnak Dr. Buday József békési kir. közjegyzőnek rövid szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után folyó hó 5 én d. u. 7 órakor 48 éves korában történt gyászos elhunytát. Drága halottunk földi maradványai f. hó 7 én d. u. 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s a róm. kath. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 8 án d. e. fél 8 órakor fog a róm. kath. templomban az Egek Urának bemutatni. Békés, 1916. június hó 5. Buday Anna férj. Herczegh Józsefné, Buday Alajos, Buday Róza, Buday Sándor, Buday Mária, Buday Ágnes férj. Adamis Gézáné, Buday Gusztáv testvérei. Özv. Ajtay Istvánné anyósa. Ajtay Gyula és neje Kűchler Margit, özv. Buday Antalné szül. Zilahy Olga, Herczegh József, Buday Alajosné szül. Barthóty Erzsébet, Adamis Géza sógorai illetve sógoróni.

A város tejeskannái.

A gyermekek és a rendőrség.

Kelemen András, a rendőrség kipróbált és hasznos detektívje, észrevette, hogy Feketebátorból naponta 3 kanna tej érkezik Kertész József Pál-utcai kereskedő részére és ezeken a kannákon nagy betűkkel NAGYVÁRAD VÁROS van rányomva. Lefoglalta a tejes kannákat s akkor kiderült, hogy Kertész József jóhiszeműen vásárolta a kannákat Widder József tejkereskedőtől, akinek raktárából vitte el a sok más kanna közül, amelyek tulajdonai voltak a tejkereskedőnek.

Erről értesülve a rendőrség, Kelemen András detektív és Andó Ferenc városi tejmester Widdertől elvitték a kannákat. A tejkereskedő teljes fedezetet adott s kijelentette, hogy a kannákhoz jogos uton jutott, mert szállítás közben elcsereződött a sok kanna közül egy-kettő s ő azt ki is jelentette Kertésznek, hogy a kannák csere után jutottak birtokába.

Igen ám, de a Kertésztől elvett kannák hiányoztak s így Feketebátorból nem érke-

zett tej a Pál-utcai kis boltba. Ebből nagy baj támadt, mert a környék gyermekei nem kaptak tejet napok óta. Már pedig a kül városrészen a tej a főtápláléka a gyermekeknek és öregasszonyoknak. Képzelték, hogy Kertész kis boltja ellen ostromot intézett a közönség. Hiába. Kanna hiányában a vidéki termelő nem küldött tejet.

Kertész aztán tegnap jelentkezett Dajka Endre rendőrkapitánynál s elmondotta az eset következményeit. A rendőrkapitány szociálpolitikus is, a jövő feladatok lebegnek folyton szemé előtt. A formák módját adta neki a gyors segítségre, kauciót és elismerést adott Kertésznek s azonnal kiadta a bélyeggel ellátott kannákat.

Ma már tejet kap a Porond, a Pál-utca környéke gyermekesége. Jó, mikor a rendőrkapitány nem bürokrata, hanem ember és szociálpolitikus is.

HIREK

* **Személyi hír.** Dr. Hoványi Géza országgyűlési képviselő hazaérkezett Nagyváradra.

* **A miniszterek kitüntetése.** Budapesti tudósítónk jelenti: A király *Hazay* Samu báró honvédelmi minisztert és *Teleszky* János pénzügyminisztert a Lipót-rend nagykeresztjével tüntette ki, míg *Balogh* Jenő igazságügyi miniszternek, *Jankovich* Béla kultuszminiszternek, *Ghilányi* Imre földmívelésügyi miniszternek, *Sándor* János belügyminiszternek és *Harkányi* János kereskedelemügyi miniszternek az I. osztályú vaskoronarendet adományozta. A miniszterek kitüntetését a hivatalos lap egyik legközelebbi száma hozza.

* **A mai városi közgyűlés.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága ma, csütörtökön délután tartja közgyűlését. — Mindjárt a közgyűlés elején választás lesz; szavazással töltik be a megüresedett II. oszt. számtiszti állást és a választás által megüresedett III. oszt. számtiszti állást is. A II. oszt. számtiszti állásra két pályázó van. Az egyik pályázó *Szarka* Ignác III. oszt. számtiszt, derék, buzgó, szorgalmas tisztviselője a városnak, aki 24 év óta foglalkozik adóügyekkel. Korábban Tenkén volt adóügyi jegyző s állását azért kellett otthagynia, hogy gyermekeit Nagyváradon neveltethesse. Családját 1400 korona fizetéséből csak nagy küzdelemmel tudja a mai nehéz viszonyok között fenntartani s kiváló szakértelemmel, odaadó, kifogástalan munkásságával nagyon kiérdemelte megválasztását, amellyel elismerését is kifejezi a törvényhatóság a becsületesen teljesített kötelességgel szemben.

* **A püspöki palota képkiallítása rendezőségének köszönete.** A gróf *Széchenyi* Miklós őrnagyméltósága és gróf *Erdődy* Gyuláné *Széchenyi* Emilia grófnő őrcellenciája kegyességéből rendezett képkiallítás ünnepségeinek páratlan sikere körül kifejtett buzgalmaukért a hála és köszönet legmelegebb szavai illetik meg a katonai vezetőségeket, a háziasszonyokat,

a tantestületeket, az orgonahangverseny közreműködőit, városunk ifjúságát, szintársulatunk tagjait, a sajtót és egyáltalán mindazokat, akik ezen ünnepségek körül kifejtett fáradásukkal nagy munkánkban segítségünkre voltak és végül a nagyközönséget, mely áldozatkészségével, igaz hazaszeretettel lángolva igyekezett azokat eredményessé tenni és a Vörös-Kereszt céljaira és a hadiárva részére szép összeget juttatott. Ezuton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

* **Kinevezések a posta-távírdánál.** Ifj. *Bally* István posta-távírdai igazgatósági számvizsgáló posta-távírdai igazgatósági segédtitkárrá; — *Csékly* Sándor, *Bangerl* József és *Lehoczky* Rudolf posta-távírdai kezelők segédtitkárrá és *Grämsperger* Istvánná kezelőnővé neveztettek ki.

* **Az elesett hős fia.** Nagyvárad városának a nagyváradai honvéd hadapródiskolánál tett nyolc alapítványából az ősszel kezdődő tanévre 3 hely üresedik meg. Az állandó választmány abban állapodott meg, hogy a pályázók közül első helyre néhai *Rácz* Mihály főjegyző fiát, *Kopócsy* Endre v. számtiszt fiát és *Vass* Károly detektív fiát ajánlja a törvényhatóságnak. Tegnap azonban ez a jelölés változást szenvedett. Ugyanis utólag folyamodott a harctéren elesett *Bányay* Imre őrmester neje, fia jelölése érdekében. Határidőben azért nem kérvényezhetett, mert csak most értesült hivatalosan férje elestéről. A városi tanács egyhangulag arra az álláspontra helyezkedett, hogy a harctéren hősi halált halt városi alkalmazotti fiát első helyen fogja felvételre ajánlani s ehhez képest akként terjeszti elő a törvényhatósághoz javaslatát a mai közgyűlésen, hogy a város a megüresedett helyekre első sorban özv. *Bányay* Imréné fiát, özv. *Rácz* Mihályné fiát és *Kopócsy* Endre fiát ajánlja.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli. A király újlag legfelső dícsérő elismerésben részesítette *Huba* József József 34. tábori tüzérezredbeli főhadnagyot és dr. *Wirth* Márton 7. huszárezredbeli tartalékos segédorvost. Legfelső dícsérő elismerésben részesült *Richter* Károly 37. gyalogezredbeli tartalékos százados és *Bokor* Miklós 37. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy. Koronás arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján lett kitüntetve *Kliment* György 101. gyalogezredbeli tartalékos egészségügyi zászlós.

* **Olasz sebesült foglyok Nagyváradon.** Tegnap reggel érkezett meg a nagyváradai állomásra az első olasz sebesült szállítmány. Mintegy 150 barnaképű olasz foglyot hozott a vonat Nagyváradra, hogy az itteni kórházakban heverjék ki a déltiroli nagy harcokban szenvedett sebesüléseiket. Legnagyobb részük bersaglieri, de van köztük alpin is. Legtöbbjüknek csak kisebb sérülése van, jelentéktelen gránátokozta sebek, de akadnak köztük betegek is. Az olasz katonák tördönten, uoottan bámulnak körül; s bár talán örültek annak, hogy könnyen kiszabadultak a véres harcok zivataros forgatagából, mégis busan révedező tekintetükből úgy látszott, hogy elhagyott narancsligetes hazájuk felé kóvályogtak gondolataik. A fogoly transzportot most a katonai járványkórházban helyezték el, ahol megfigyelik őket, majd a különböző kórházakba osztják szét őket felgyógyulásukig.

* **Jézus szive ájtatosság a Szent László templomban.** Junius hó folyamán a Szent László templomban minden nap este 7 órakor Jézus szive tiszteletére ájtatosság tartatik vásárnap esténként szent beszéddel.

* **Érettségi vizsgálatok a főgimnáziumban.** A prem. főgimnáziumban tegnapelőtt tartották meg a szóbeli érettségi vizsgálatokat. A miniszterium részéről a főgimnáziumba ez évi érettségihez dr. *Ottó* József budapesti főreáliskolai igazgató lett kiküldve. Tegnap hirdették ki az eredményt, mely szerint a vizsgára kerülő tanulók közül nyolcan lettek jeles érettségi bizonyítvánnyal elbocsátva, még pedig a következők: Auró Emma, Gedeon Ilonka és *Kolliner* Gabriella, Böhm Sándor, Kővári Endre, Niedermann Zoltán, Szinegh Lajos és Timár Máté. Jól érettek: Polgár Andor, Szabó Lajos. Érettek lettek: Farkas József, Kálmán Sándor, Neufeld Sándor, Obrincák István, Raek Kálmán. Hadi érettségi bizonyítványt kaptak: Balogh János, Balassa Dezső, Somogyi Imre, Székely Kálmán, Szentlélek László, Varró István, Voronyák József.

* **A Népszövetségi csoportvezetőkkel** tudatom, hogy a május hónap füzetek megérkeztek, sziveskedjenek az Otthon gondnokától átvenni. A nyári hónapokban — június, július és augusztusban füzetek nem jelennek meg. Új tagok, kik a nyár folyamán jelentkeznek, megkapják az ideiglenes füzeteket januártól. A helyi szervezet igazgatója.

* **Kitüntetett honvédek.** A hivatalos lap közli: I. osztályú ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve Jován Vazul tizedes a 4. honvédgyalogezredben; II. osztályú ezüst vitézségi éremmel lettek kitüntetve: Horváth Pál őrmester, Morár Aurél és Tóth József szakaszvezetők, Adamesok Mihály és Csarnai Sándor tizedesek, Takács József egyéni önkéntes tizedes, Dima Imre, Hora Tivadar, Mészár Lajos őrvezetők, Gergő Mihály és Labancz György honvédek a 4. honvédgyalogezredben, Pályi Lajos őrmester és Hencz Mihály a 4-IV. népfelkelő hadtáplázászlóaljnál, Varga István őrmester és Vladár Lajos szakaszvezető a 4. népfelkelő parancsnokságnál, Illés Ferenc és Nedeleczki Mihály népfelkelő szakaszvezetők és Balla János tizedes a 4-I. népfelkelő hadtáplázászlóaljnál.

* **Adományok a Cselédotthonra.** A cselédkérdés rendezésének szükségére újabb korban merült fel. Párisban 1847-ben alakult meg az első otthon, Németországban az ügynek apostola *Kettler* volt, akinek főpásztori szózatára 1864-ben már 54 plébánián alakult cselédvédő egyesület, amelynek 20 évi fennállása után már 36,093 márkája volt, amiből otthonokat tartanak fenn. Az erős germán faj itt is vezet. Nagyváradon is kedvező fogadtatásra talál a mozgalom, amit az alábbi adományok is feltüntettek: *Szirmay* L. Árpád 40, *Tordai* Molnár Gézáné 20, dr. *Medvigy* Gáborné 20, *Brém* Lőrinc 20, *Szeszich* Elekné 10, *Szmazenka* Ernőné 10, özv. *Gedeon* Lászlóné 10, *Sebestyén* Lajosné 10, dr. *Gedeon* Albert (Budapest) 10, *Sebestyén* Emil 10, *Pásztor* Istvánné 10, *Szählender* Károlyné 10, *Szählender* Károly 10, *Grosz* Anna 5, özv. *Kádár* Jánosné 5, *Grosz* Amália 3, N. N. 2 K 50 fill., özv. *Tichy* Gyuláné, *Dobozy* Györgyné, *Schwarz* Vilmosné, *Bay* Gabriella (Debrecen), N. József, *Barabás* Erzsike, *Nemes* Juliska, *Barta* Lászlóné, *Kurlender* Jenőné, dr. *Barna* Miklósné 2-2 K, *Bócz* Gézáné, dr. *Halász* N.-né, *Moskovits* Vilmosné, *Grócz* Albertné, N. N., *Aranyi* Albert, N. N., N. N. 1-1 K, *Többen* 4 K 90 f., összesen 219 K 40 fillér.

*** Kongregációs élet.** Az Urók Mária-kongregációja mára kitűzött összes-jövetelét egy héttel elhalasztja s e hó 15 én tartja meg.

*** Támogassuk a hadbavonultak feleségeit.** A rendőrségre vitte fel Dienes István K. István gazdát, aki hadbavonult özvegye feleségét és anyját megakartá verni és késelni. Dienes előtt bünbánatot mutatott a legény, mire a detektív így oktatta ki:

— A kapitány ur, mivel visszavonták a panaszt, megbocsát. Támogasd ezután hadbavonult özvegye feleségét és anyját, de ne késél és karóval, hanem jó szóval, s ne káromkodással. Szeresd őket jobban.

Mire a legény:

— Hát megkövetem, szeretetből tettem, amit tettem. De látom, nem értették meg, hát úgy teszek, ahogy a Dienes ur mondta.

*** Püspök-fürdői élet.** A Püspök-fürdő árnyas parkja és gyönyörű sétautjai újra megnépesültek. A fürdőidény megkezdődött s naponta többen keresik fel a kirándulók ezt a remek fekvésű fürdőt, melynek csodás hatású gyógyvizét már Mátyás király korában klasszikus verében énekelte meg Janus Pannonius, korának legnevesebb költője. Komzsik Alajos az új fürdőbérlet nagy költséggel újra rendezte a fürdőt, hogy megfeleljen minden igénynek. A fürdő hatalmas medencéjében mindig kristálytisza víz áll a gyógyulást keresők rendelkezésére, mivel a gyógyviz állandóan egész nap ömlik a medencébe s így folyton kristálytisza marad. Az enyhe időjárás lehetővé teszi a nyílt uszoda használatát is, melyet naponta többen keresnek fel, mert ez a fürdő páratlanul kellemes. A fürdő konyhája elsőrangú s naponta több kirándulót vonz Nagyváradról, mivel a jó vasuti közlekedés nagyon kedvező a kirándulásokra.

A fürdő állandó vendégei a következők:

Harr Jánosné gyógyszerész neje Sové, Petrics Jánosné főhadnagy neje Budapest, Markovics Antal nagybirtokos Ináád, Bereczky Istvánné földbirtokos Csökmő, Fekete Lajos földbirtokos Komádi, Akossy János körjegyző Léva, Kuglis József malomtulajdonos Kozlovár, Valtér Mihály kereskedő és neje Temesvár, Paulich János földbirtokos és neje Békéscsaba, Balogh Lajos magánzó Debrecen, Papp Sándor ny. táblabíró Szatmár, Kovács Andrásné földbirtokos Hajdúnánás, Erdei Lajos földbirtokos Nagyszalonta, Halász Elemér magánzó Máramarosziget, Adam József birtokos Tiszatörd. özv. Kraczkó Pálné gazd. Békéscsaba, Dudás Kálmánné magánzó Bihar.

*** Nincs korpa.** Tudatom a város közönségével, hogy a folyó hó 9-ére, péntekre hirdett korpa kiosztás a malomban történt üzemműködés folytán elmaradt. Nagyvárad, 1916 június hó 7 én Lukács Öljón főjegyző.

*** Ajánlat a vármegyének.** Egyik fakereskedő cég ajánlatot tett a vármegyének tűzifaszállításra nézve és 4—500 köbméter cser és bükkfát szállítana wagonként 300 koronájával, 2—300 köbméter bükk hasábfát 270 koronájával és 100 köbméter gömbölyű dorongfát 232 koronájával. Ugyanez ajánlatot tett szén-szállításra nézve is. A porosz szén mázsáját szállítaná 7 korona 50 fillérért és a magyar szén mázsáját 7 koronáért. Ajánlatához mellékelte a nagyváradai Kereskedelmi

és Iparkamara által kiadott bizonyítványt, amely szerint Nagyváradon a bükfa ára 420 korona.

*** A tisztviselők háborus segélyét meghosszabbítják.** Budapesti tudósítónk jelenti: A kormány a képviselőház elé fogja terjeszteni indítványát az állami tisztviselők háborus segélyének meghosszabbítására nézve. E szerint a köztisztviselők részére 1916. évi november 1 től kezdve újabb háborus-segélyt szavaznak meg. Ez a segély nem lehet nagyobb a réginél. 1916 november 1 től kezdődőleg 1917 október 1-ig bezárólag 12 egyenlő előleges havi részletben fogják a tisztviselők részére kiutalni. Ugyisint az országgyűlés elé kerül a tisztviselők részére újabb beszerzési előleg adásáról szóló javaslat, hogy gondoskodhassanak az elsőrendű élelmiszerek beszerzéséről.

*** Temetés.** Dusesdi Középpessy Dezső belényesi főszolgabíró 4 esztendőes kis fiacskájának ifj. Középpessy Kálmánnak temetése ma délelőtt ment végbe a nagykiterjedésű család, a számos jóbarát és a tisztelők nagy részvétel mellett. A temetés a vasuti pálya udvarról vette kezdetét. A virágokkal elhalmozott kis ravatalon nyugvó elhunyt kis halott felett Tóth Kálmán rém. kath. lelkész tartotta az egyházi beszédet, ennek végzetével feltették a kis koporsót a 4-es fogatú fehérdisz halottas kocsira és a temetési gyászmenet az olasz temetőbe vonult, ahol a családi sírboltban helyezték végső nyugalomra a hosszas szenvedés után elhunyt kis halottat.

*** Hol nyaral Bihari László?** Bihari Ákos beszéli:

— Ősém Bihari László súlyos beteg lett a harcúterem s három havi szabadságot kapott. Szeretett volna a Szent László, másként a Püspök-fürdőben nyaralni, de szegény ember. De hát egy Bihari László találékos ember. Hova megy egy Bihari? Bihar Püspökibe, ott nyaral Bihari László. Így Bihar Biharon, ősém László a Szent László fürdő helyett Püspökiben tölti szabadságát. Megvan hozzá az illúzió.

(Nagy volt a meleg ezen a napon.)

*** A kenyérjegy — közokirat.** A dortmundi esküdtsek az elmúlt napokban ítélték Lange János fuvaros, Franka Jozefa pékmester és Jarczinszky Márton könyvkötő ügyében, akik azzal voltak vádolva, hogy jogtalan szándékkal hamisított kenyérjegyeket hoztak forgalomba és használtak fel saját céljakra. A kenyérjegyek nyomtatására a könyvkötő vállalkozott, de a nyomás anyjára elírt az igazi kenyérjegyek nyomásától, hogy a hamisítást csakhamar észrevették. A tárgyalás a nyilvánosság kizárásával történt. A bíróság a kenyérjegyet belföldi közokiratként minősítette és okirat hamisításért Lange Jánost egyévi, Frankánét 4 hónapi és 3 napi, Jarczinszkyt pedig bűnrészesség miatt 10 hónapi börtönrre ítélte.

*** Az ipartestületi Hitelszövetkezethet lehet hadikölcsönt jegyezni.** Felhívás! A m. kir. pénzügyminisztérium felszólítása alapján a IV. hadikölcsönre vonatkozó jegyzések haladéktalan beszerzésére utasítottán, értesítjük mindazokat, kik jegyzési szándékukat intézetünknek már bejelentették, illetve még jegyzési akarnak, hogy azt a hivatalos órák alatt d. e. 9—12 ig és d. u. 3—5 óráig pénztárunknál teljesíthetik. Nagyvárad, Ipartestületi Hitelszövetkezet mint az O. K. H. tagja. Mezey Mihály u. 4. sz.

*** Lenet telefonozni Ausztriában.** A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium megengedte, hogy Alsóausztriával, Csehországgal, Morvaországgal magán távbeszélgetések ismét váltsanak. A szóban forgó magyar osztrák távbeszélő forgalomban való beszélgetésekre nézve azonban további intézkedésig azon korlátozás áll fenn, hogy a Budapesten, illetve Bécsen átmenő beszélgetések csakis a kevésbé forgalmas napszakok alatt (este 6 órától reggel 9 óráig) és hogy csak három percnél tovább nem tartó sürgős beszélgetések folytathatók. A nyilvános távbeszélő állomásokat az ilyen beszélgetések váltására egyelőre még nem lehet igénybe venni.

*** Kiknek jó a Világ apróhirdetése?** A »Világ« minapi számában találta egyik olvasónk a következő hirdetést:

Házasság. Feleségétől való, 39 éves, szerény jövedelmű ügyvéd és hirtelentlen író, intelligens, kellő jövedelmű, állandó nőéletársat keres. Dr. Endrei Kálmán ügyvéd, Budapest. Vilmos császár-ut 66.

Debrecen—Nagyvárad. A Rhédey-kerti Sporttér régi izgalmas órái ujulnak föl pünkösd vasárnapjának délutánján, amikor a Debreceni Vasutas S. C. focibólcsapata fog itt mérkőzni a N. A. C. csapatával. A sportkedvelő közönség tetszését kívánja szolgálni a N. A. C. azzal, hogy pünkösd vasárnapján ünnepi mérkőzésre lekötötte a kiváló debreceni csapatot, amely ma az összes legjobb debreceni játékosok egyesíti magában, úgy, hogy méltán Debrecen válogatott csapatának nevezhető. A NAC a régi lelkesedéstől vevítve a legnagyobb buzgalommal készül a találkozóra, hogy ezúttal is megvédje a váradi sport hírnevét. Nagystílusú, lendületes mérkőzésre van tehát kilátás, mely a fociból sport minden szépségét és izgalmas érdességét tartalmazni fogja. A mérkőzés jótékony cél szolgál és rendez helyárok mellett tartatik meg. Hölgyek és katonák kedvezményben részesülnek.

*** Gyönyörű rózsás arc** a nő legszébb díszje. Az első ranc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát el-tünteteti a ráncokat, szepülőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Ára K 1.50 Kapható: Farkas István „Apollo” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimánóczy-palota.

*** Kiadó** olcsó bér mellett, vendéglő kávéház helyiségek berendezéssel, vagy anélkül, továbbá nagyobb és kisebb üzletek, raktárak, műhelyek hosszabb, vagy rövidebb időre, ugyisint modern berendezésű butorozott szobák. Nagy Sándor-utca 4. szám.

Aszódy Mihály Kossuth-utca, Sas-palota a cég egyike a legnagyobb az ajánlott cikkekben. Nagyvárad és vidéke közönségét felhívom, hogy a gyümölcs befőzés idejére saját vásárló vevőimét, cukorral, kávéval, kondenzál tejjel (Berna védjegyű) valamint tea, rum, konyak, likőrök, szardínia hal konzervek (hospisé) szalámi. Ementáli sajt, összes létező csokoládé és cukorkák, gyógyborok, borovicska, kakao, füge, malagaszőlő és déligyümölcsök rendelkezésre állanak. Az eladás nagyban és kicsinyben lesz kiszolgálva. Kitűnő zamatu kész kávé cukorral együtt kilója 5 korona.

x Polonkairtó NOXIN biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apollo drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** Kiadó** Lahner György-utca 6. számú ház emeletén modern 2 szobás utcai lakás fürdőszobával aug. 1-re. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárral.

A legjobb **molyirtó** szerek u. m. **mirt**, Bagaria-Papir, Molygyökér, Tabaco, Mof, Tarmalit, Camfor, terpetin, Zacherlin, stb. már kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

Kiadó Kossuth-u. 2. sz. házban a Kertész S. Sándor féle üzlethelyiség s ugyanott egy kétszobás lakás kiadó. Irtekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken: A bájos ismeretlen.
Szombat délután: A vörös sapka.
Szombat este: A tékozló fiu. (A budapesti Nemzeti színház vendégfellépésével.)
Vasárnap délután: A sárga csikó.
Vasárnap este: Mánás Miaka.
Hétfőn délután: Derék Fridolin.
Hétfőn este: Egy magyar nábob története.

A mai szinlap:

Este 8 és fél órakor, rendes helyárral:

Legénybucsu

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Hempel Heringsdorf Balduin gróf	Farkas Pál
Anasztázia, a felesége	Bánházy Teréz
Stella, unokahuguk	Sz. Zsigmond A.
Ottinghausen báró	Bihari Sándor
Bachmayer	Leövey Leó
Steffi, leánya	Vigh Manci
Stilleben Muki báró	Perényi Kálmán
Lőrinc, Ottinghausen kocsisa	Tompa Béla

Két népszerű operette, amelyek teljesen meghódították a színházlátogatókat: a **Legénybucsu** és a **Bájos ismeretlen** kerülnek műsorra holnap és holnapután a Szigligeti színházban. Mindkettőben a helyi operette személyzet működik közre, élén Sz. Zsigmond Annával, a ritka népszerűségű primadonnával. Király Ernő helyett, akinek vendég szereplése betegsége miatt tudvalevően elmaradt, Bihari Sándor a primadonna partnere, aki méltán kedves közönségünknek és mindkét operettben kitűnő szerepei vannak.

APOLLÓ mozgó- színház	Csütörtök, péntek Leláncolt akarát misztikus történet 3 felv.
	Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 3 órakor és hétköznapokon fél 7-kor.

IRODALOM

Uj Idők. A fényképpályázat első díjával jutalmazott fényképfelvétel díszíti az Uj Idők e heti számának borítékát. A lap szövegrészéből megemlítjük Horezeg Ferenc: Az arany hegedű című új háborús regényének folytatását. Szini Gyula: Vándorok című elbeszélését. Bán Ferenc novelláját, melynek címe Tamásyné. Ott találjuk továbbá Szőlőssy Zsigmond Nyári emigránsok című csevegését, cikket Molnár Ferenc ólomkatonáiról. Oláh Gábor, Szász Piroska és Molnár Jenő versei, a Pillanatfelvételek rovata s egyéb apróbb cikkek egészítik még ki a lap szövegrészét. — A képek között találunk érdekes fotografiát a háborús Buda-

pestről, továbbá Görgei temetéséről. Fényképsorozat mutatja a különböző hereterek egy-egy érdekes epizódját.

Bihari krónika. Dr Papp János szerkesztésében megjelent a *Bihari Krónika* társadalmi, közgazdasági és művészeti folyóirat második száma. Ez a második füzet is érdekes, változatos tartalommal jelent meg. A folyóirat célja emelni Biharvármegye kulturáját, ezt előzza az a cikk, mely a bihari hegyvidék lakás viszonyairól szól. Érdekes cikkben emlékezik meg a cseggői kis grófról, a képtárlatásról a püspöki palotában stb. A folyóirat minden hó 1-én és 15-én jelenik meg, előfizetési ára egész évre 10 korona.

Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) június 4-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Hetven év. a. j. — Költemények: Éjszaka; Korosma ablak. Huzsinszky Ilona. — Akácok alatt. (Elbeszélés) Pásztor József. — Boldog otthon. (Regény) Cyprián. — Egy két szó a német vendégjárásról s magunkról. Boros Ferenc. — A Jancsi. (Elbeszélés) Blaskó Mária. — Mintha jönne a béke. (Költemény) Nemess Ernő. — Kultura. — Hétről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I, Fehérvári ut 15/c. Előfizetési ár fél-évre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	9 50	2 19	4 39	8 10
V.-Velece >	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó >	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő érk.	10 21	2 51	5 11	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. u.	d. u.	este
Püspökfürdő ind.	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó >	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velece >	11 21	3 47	7 33	9 46
Nagyvárad érk.	11 31	3 57	7 43	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velece >	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. u.	d. u.	este
Félix-fürdő ind.	10 39	3 10	6 59	9 10
Rontó >	10 46	3 17	7 06	9 17
V.-Velece >	10 59	3 30	7 22	9 30
Nagyvárad érk.	11 09	3 40	7 32	9 40

*-gal megjelölt vonatok csak vasárnap és ünnepnapokon közlekednek.

Helpy József utóda

NAGYVÁRAD.
KOSSUTHLAJOS-UTCA (Gyár-épület)
Telefon szám: 51 Alapítotott 1868. évben.

Zsák- és ponyvakölcsönző üzletemet

ez idén is nagymennyiségű új zsákokkal és vízhatlan ponyvával gyarapítottam, úgy hogy a gazdaközönség ide vágó szükségletét a legolcsóbb kölcsöndíjak mellett tudom kielégíteni.

Ezenkívül mindenféle

Uj gabona-, lisztes-, szalma-, heremag- és só-zsákok.

Gépolajokban, hengerolajokban (tovotte) gépkenőcsben a legkifünőbb minőségeket tartom állandóan raktáron. Kötőanyagok, gépszijak, dohány, zsákszínek és kévekötelekben. Nagy választék fiakker takarokban és lópokrócsokban.

Gyapju zsákokból nagy raktár!

EMIR ARCMOSÓ

legtökéletesebb készítmény bőrhámítás és sémör; továbbá izzadó, fényes, zsíros-, atkás (mitesseres) arcra. Ha naponta többször az arcunkat EMIR-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés leheletfinomságu harmattal lenne bevonva. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól, mert csak az EMIR névvel ellátott eredeti üvegekért vállal elölöséget a készítő.

Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Alabástrom szappan

legfinomabb illatu és legjobb minőségű pipere szappan, mert teljesen tiszta nővényi zsírokból van összeállítva, kitűnően habzik és teljesen lugmentes. Parfüm illatánál fogva a legelőkelőbb körökben is általánosan el van terjedve.

Egy darab ára 1 kor. 60 fillér.

Ha szeplőjétől meg akar szabadulni, ha tiszta fehér arcot óhajt, úgy használjon

Alabástrom-arckenőcsöt

Egy tégely ára 1 kor. 20 fillér.

vidéki megrendeléseket azonnal szállítok és 6 korona értékűek költségmentesen lesznek szállítva. ::

Fenti szerek kaphatók: a készítő

NÉMETH PÁL gyógyszerész

Arany Kereszt gyógytára, kémiai és cosmetikai laboratóriumában Szent László tér, a Városháza mellett.

Fenti szerek valódi minőségben beszerezhetők még Csanda Endre Rákóczi gyógyszerésztárában Szacsavay-utca és a Vadász drogeriában.

Uri-utcai

63. sz. ház

eladó.

2—3 kisebb lakásokból álló
MAGÁN HÁZAT
megvételre keresek, ajánlatok a Nagyvárad Napló kiadóhivatalába.

Kiadó lakás

a Fekete Sas bérpalota II. emeletén a Szent László térre nyíló 5 szoba, fürdőszoba, előszoba, eselédshoba, kamarából stb. álló erkélyes saroklakás (személy és teherlift használatával) kiadó. Közelebbi felvilágosítást nyújt a részvénytársasági gondnok (passage 24. sz. lépcső, telefon: 14-00.)

5.

Elsőrendű jégszekrények olcsó árban beszerezhetők

Andrényi Károly és Fiaínál
Nagyvárad.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad,
Nagy Sándor-u1

Park-szálloda
épületében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskótkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szigligeti színház művésznőinek egyedüli szállítója.
:: Telefon: 11-53. ::

Kiadó

a Fekete Sas bérpalota IV. emeletén 2 két szoba és mellék helyiségekből álló lakás lift használatával. Felvilágosítást ad a gondnok (Passage 24. sz. lépcső, telefon: 14-00)

A MŰJÉG

napenkénti rendszeres szállítását megkezdjük, megrendeléseket köszönettel veszünk, előfizetéseket elfogadunk és előzékeny, pontos kiszolgálásról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

Szent László (Püspök gyógyfürdő)
Nagyvárad mellett.

Kénes vasas hévvizforrások, víz hőfoka 42 C° csuz, kösvény minden formája, ischiás és női betegségek ellen, 1913-ban 6200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Püspök-fürdő gyógyforrásait. Nagyszabásu nyári uszoda 26 C° forrássvizzel és uszástanítással.

400 holdas park és fenyves erdő, gondozott sétautak, társalgó, olvasóterem, könyvtár, napilapok, folyóiratok rendelkezésre állanak.

Az egész fürdő ujonnan átalakítva, villanyvilágítás az egész telepen és az összes vendégszobákban. Posta, interurbán telefon.

Sebesült katonatisztek és katonák árkedvezményben részesülnek.

Fürdőismertetőt küld az Igazgatóság 1916 jan. 1-től.

Komzsik Alajos,
a fürdő bérlője.

Butorozott

egy és kétágyas utcai és udvari szobák a „Zöldfa” épület emeletén kiadók. Felvilágosítással szolgál a Zöldfa épület emeletén a szoba-kezelőnő. Telefon: 14-00.

Legbiztosabb és legmegbízhatóbb nyaraltatás.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy egy helyben, mint nagyszalontai fióküzletben szőrmearukat, téliöltönyöket, függönyöket szőnyegeket stb. nyaraltatás végett nálam és fióküzletben méltóztassanak elhelyezni hol kiváratra bármikor felmutatható. A nyaraltakat tisztán kezelve, gondozva és ki javítva annak idején hazaszállítatom. A raktáram és üzletem a károok ellen biztosítva van, ugyanazért kérem a nagyérdemű közönség szives bizalmát, kiváló tisztelettel

Zimányi András

német szücs. Színház utca 4. sz. Adorjánpalota. Telefon 824. Telep: Körös utca 47. saját ház.

Gyermekek szvetterek, harisnyák, sapkák, női mousslin, flor- és selyem harisnyák, valamint női keztyűket előnyös árakban árusít — a

SPITZER és LENGYEL cég

detail osztálya

Zöldfa-utca, a gyógyszerházzal szemben.